

ОБРАЗАЦ ЗА КОМЕНТАРЕ

на Предлог програма развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2024-2028. године (у даљем тексту: Предлог програма)

Име и презиме: Милош Ђорђевић

Име организације, односно институције: Транспарентност Србија

Контакт телефон: + 381 63 85 89 321

Е-mail: ts@transparentnost.org.rs

Датум: 14. фебруар 2024. године

1. Општи коментари и сугестије на Предлог програма:

Предлог програма развоја јавних набавки за период од 2024-2028. године, иако у себи садржи опште и посебне циљеве, као и показатеље исхода за њихово остварење, не садржи конкретне нумеричке показатеље на основу којих би се установило да ли је код одређених показатеља у будућности остварен напредак или назадовање. Сматрамо да би било од користи поставити нумеричке показатеље за сваки од предложених показатеља исхода и на тај начин пратити напредак. Акционим плановима који се буду доносили за сваку поједину годину у оквиру Програма могу се прецизније дефинисати циљеви за сваку од година у зависности од остварених резултата, али би било сврсисходно поставити и циљеве који су оствариви, али и амбициозни за 2028. годину. Овакво решење није у супротности са Законом о планском систему.

Такође, сматрамо да је у делу 3.3 Предлога програма – Кључне слабости и изазови за њихово отклањање – пропуштено да се идентификује једна од слабости која погађа и шкоди систему јавних набавки, а то је честа употреба посебних закона за уговарање највреднијих пројеката и заобилажење правила која прописује Закон о јавним набавкама за те пројекте. Последњи такав случај представља Закон о специјализованој изложби ЕХРО 2027 и Уредба коју је Влада усвојила, а којом се прописују другачија правила од оних које предвиђа ЗЈН. Предлажемо да се ова чињеница унесе као једна од слабости у Програм развоја јавних набавки.

2. Предлог за измену или допуну Предлога програма у погледу „ОПШТИХ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА“

Као што је већ образложено, сматрамо да би требало поставити нумеричке одреднице за показатеље исхода за 2028. годину. Конкретно, предлажемо следеће циљеве за наведене показатеље исхода:

- Повећање конкуренције у поступцима јавних набавки која ће за ефекат имати смањење процента поступака са само једном понудом: Почетно стање: 51.6% (податак за 2022. годину); Постављени циљ: 45% у 2028. години

- Повећање броја субјеката мониторинга: Тренутно немамо податке за број субјеката мониторинга, већ само за број поступака који су били предмет мониторинга. Предлажемо да Канцеларија за јавне набавке објави почетно стање и одреди жељени циљ за 2028. годину.

- Повећање учешћа критеријума за доделу уговора који се не заснива само на цени: У 2022. годину други критеријуми осим цене коришћени су у само 4% поступака. Овај постотак ће се свакако увећати имајући у виду недавне измене ЗЈН-а и обавезу коришћења критеријума квалитета за одређене предмете јавних набавки. Претпостављамо да КЈН располаже подацима који је обим ових поступака на годишњем нивоу стога предлажемо да КЈН одреди реалан циљ за 2028. годину.

Образложење је већ наведено у оквиру општих коментара и предлога за измену и допуну.

3. Предлог за измену или допуну Предлога програма у погледу „МЕРА“

Предлажемо да се у оквиру Мере 4 – Унапређење електронског система јавних набавки за остварење Посебног циља 1, уврсти као показатељ резултата следећи исход: Имплементиране додатне функције на Порталу јавних набавки: имплементиран профил наручилаца.

Портал јавних набавки представља највреднији алат којим располажу сви заинтересовани учесници у систему јавних набавки. Иако се Портал јавних набавки континуирано унапређује, и иако је обим података који се објављује на Порталу задивљујући, ови подаци још увек нису искоришћени у свом пуном потенцијалу. Подаци који су већ доступни на Порталу могу се искористити за даље квантитативне и квалитативне анализе, без стварања нових обавеза за наручиоце или понуђаче, а уз имплементацију нових софтверских решења.

Предлажемо да једно од таквих решења буде стварање профила наручилаца на Порталу. На Порталу већ постоје спискови наручилаца, али би ово стварање профила наручилаца омогућило детаљнији приказ о сваком од њих. Идеја је да у оквиру ових профила буду видљиви подаци о поступцима наручилаца у оквиру појединих година, као што су – вредност јавних набавки, просечан број понуда, проценат обустављених поступака, проценат поступака са само једном понудом и други општи подаци.

Овакво решење омогућило би детаљнији увид у стање за конкретне наручиоце, на основу којих би се могле уочити и одређене (не)правилности. Такође, КЈН и Буџетска инспекција би на основу ових података могли да добију корисне показатеље за одређивање наручилаца које ће обухватити годишњим плановима контроле, док би јавност имала прилику да детаљнији увид у стање у јавним набавкама код појединих органа јавне власти.

Финансирање оваквог решења КЈН би могла да потражи у оквиру неких од пројеката који се баве јавним набавкама у Србији, а који у оквиру својих компонента предвиђају и подршку Канцеларији за јавне набавке.

4. Други предлози, коментари и сугестије

